

Dönem : 1
Toplantı : 4

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 997

Maraş Milletvekili Enver Kaplan'ın, Mehmedoğlu 1308 doğumlu Murat eşi Arife Kozok'a vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/647)

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Birinci Cihan Harbi ve Millî Mücadele kahramanı (Aziziye) Pınarbaşı kazasının Kılıç Mehmet köyünden, Mehmetoğlu Murat eşi Arife Kozok'a vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması hakkındaki kanun teklifi ile gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim.

20 . 1 . 1964
Maraş Milletvekili
Enver Kaplan

G E R E K Ç E

Halen İstanbul Kandilli'de oturmakta olan Arife Bozok'un eşi Aziziye kazasının Kılıç Mehmet köyünden Mehmetoğlu, 1308 doğumlu Murat merhum, 1 nci Cihan Harbinde er olarak askere gitmiş Kafkas Cephesine sevk edilmiş, orada şavuş rütbesini kazanmıştır.

Murat Çavuş, Kafkas Cephesinde bir Rus Generali ile maiyetini esir alıp o bölgenin Kolordu Kumandanı Yusuf Paşaya teslim etmiş fakat; kendisi de bu esnada kılıçla başından yaralanmıştır. Murat Çavuş, bu hizmetine karşılık olarak, ihtiyat zâbitliğine ve harekât sonuna kadar bu rütbe ile Kafkas Cephesinde kalmıştır.

Merhum, Kafkas harekâtından sonra sırası ile Kars ve Kozan Jandarma Kumandanlıkları yapmıştır.

Kozan'da Jandarma Kumandanlığı yapışı, Adana havalisinin Fransız işgalinde bulunduğu zamana rüşyan merhum, bu işgal esnasında Kozan'da ermenilerin elinde rehine olarak mahsur tutulan 700 - 800 kadar vatandaşımızı esaretten kurtarmıştır. (Bu hâdiseye dair vesika eklidir.)

Yine bu Jandarma Kumandanlığı esnasında Kozan'da esir bulunan Ali Saip ve Ali Şadi Beyleri, tebdili kıyafet ettirerek Ermenilerin elinden kurtarmıştır. Bu hizmetine mukabil de kendisine kırmızı şeritli İstiklâl Madalyası verilmiştir. (Bu hâdiseye ait vesika da eklidir.)

Vatani hizmet esnasında yaptığı yararlıklar, elde ettiği başarılar, okuma, yazma bilmediği halde askerlikte eriştiği rütbeler ve kazandığı madalyalar kısaca yukarıda özetlenen Murat merhumun hayatta kalan tek varlığı eşi Arife Kozok'tur.

Arife Kozok halen İstanbul, Kandilli'de Arap Paşa Köşkü denilen fakat; aslında mezarlık içinde kalmış harabe bir binada oturmaktadır. Yapayalnızdır; 63 yaşındadır. Babasından yetim maaşı olarak aldığı 50 liradan başka hiçbir geliri ve hayatta hiçbir kimsesi yoktur. Kimseden en ufak bir yardım ümidi olmadan; aylık sadece 50 lira ile, ömrünün en çok ihtimam istiyen çağını geçirmektedir.

Vatan ve milletine karşı vazifesini bihakkin yapmış bulunan, o cepheden bu cepheye, bu karakoldan o karakola vazife aşkı ile koşan bir insanın hayattaki tek varlığı olan karısı dün, cepheden ölmüştür.

haberi beklerken, o büyük tehlikeyi zararsız olarak atlatabilmişti. Fakat; bugün, kendi ölümünün mücdelenmesini bekliyor; can ve gönülden. Zira sefildir, perişandır, açtır. Ölüm onun için en büyük kurtarıcıdır.

İşin öbür yönü daha da acıdır:

Dün cephede vatani için çalışırken gerideki karısını düşünen merhum Murat Bey, bugün de ebedi istirahatgâhında yine karısını düşünüyor. Ama; içi ezilerek, vatanında bıraktığı tek varlığı karısının durumu karşısında insanlığın nasıl bigâne kalabildiğine hayret ederek ve çaresizlik içinde...

Merhumun hayattaki tek varlığı olan karısı Arife Kozok'a ölünceye kadar bağlanacak vatani hizmet maaşı bir yandan bir kahramanın hayatta tek başına kalmış ve sefalet çeken karısını kurtarmak hem de merhum kahramanın ruhunu şâdetmek bakımlarınca hakiki vazife olacaktır.

Vatan ve milleti için cansiperane çalıştığı ekli vesikalardan da anlaşılacak olan Merhumun eşine sair emsaller gibi vatani hizmet tertibinden maaş bağlanmasının asgari bir vatan borcu olduğuna inanarak bu teklifin kabulünü arz ve istirham ederim.

Maliye Komisyonunun raporu

Millet Meclisi
Maliye Komisyonu
Esas No. : 2/647
Karar No. : 84

12 . 3 . 1964

Yüksek Başkanlığa

Maras Milletvekili Enver Kaplan'm, Mehmedoğlu 1308 doğumlu Murat eşi Arife Kozok'a vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması hakkındaki kanun teklifi, ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle görüşüldü:

Vatani hizmet tertibinden maaş, savaşlarda eşitlerinden üstün fevkalâde hizmetlerde buldukları harb tarihi kayıtlarıyla sabit olanlara verileceği birinci şart olduğuna, 1308 doğumlu Murat'm harb tarihi kayıtlarında ismine raslanmadığı dosya arasında mevcut 4 . 3 . 1964 tarih ve 1610 - 23 - 64 sayılı yazılarıyla bildirildiğine göre, teklifin reddine, Plân Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Başkanlık makamına taktimine karar verildi.

Maliye Komisyonu Başkanı
ve bu rapor sözcüsü

Muş
S. Mutlu

Başkanvekili

Kütahya
S. Tosbi

Sivas
R. Çeltikli

Adana

Y. Aktimur

İmzada bulunamadı.

Kütahya
A. Erbek

Amasya

M. K. Karan

Bütçe ve Plân Komisyonunun raporu

Millet Meclisi
Bütçe ve Plân Komisyonu
Esas No. 2/647
Karar No. 64

9 . 6 . 1965

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Komisyonumuza havale edilmiş bulunan, «Maraş Milletvekili Enver Kaplan'ın, Mehmedoğlu 1308 doğumlu Murat eşi Arife Kozok'a vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması hakkında kanun teklifi» ilgili Hükümet temsilcilerinin de iştirakiyle incelendi ve görüşüldü :

Tafsilâtı kanun teklifinin gerekçesinde mufassalan izah edildiği üzere adı geçen şahsın emsaline nazaran üstün hizmette bulunduğu anlaşılmaktadır.

Her ne kadar Maliye Komisyonu raporunda vatani hizmet tertibinden maaş bağlanacakların fevkalâde hizmetlerinin harb tarihi kayıtlarıyla sabit bulunmasının birinci şart olduğu bu sebeple teklifin reddedildiği belirtilmekte ise de, Millî Savunma Bakanlığı temsilcileri bilâhara evrakla tesbit edilmiş yararlıkların da harb tarihi kayıtlarına geçmemiş olsa bile muteber sayıldığını Komisyonumuzda gerek şifahi ve gerekse yazılı şekilde beyan ettikleri vâkidir.

Bunun gerekçesi, zamanında canı ile, dişi ile çalınan kahramanların bir gün geçimden âciz duruma düşeceklerini bilmemeleri ve zamanında müracaat ederek isimlerini Harb Tarihine kaydettilerimemiş oluşlarıdır.

Bu sebeple, bilâhara tevsik olunan ve dosyada bulunan evraklarla emsaline nazaran üstün başarı gösterdiği anlaşılan mezkûr kişinin karısına maaş bağlanması uygun görülmüş ancak; sosyal durumu dikkate alınarak ayda 350 liranın bağlanması yeterli sayılmış, kanun metninin teferruatı da fazla olduğundan teamüle uygun şekilde değiştirilerek kabul edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Aydın İ. Sezgin	Sözcü Sakarya N. Bayar	Kâtip Nevşehir A. B. Numanoğlu	Ankara İ. Seçkin İmzada bulunamadı
Ankara M. Ete İmzada bulunamadı	Aydın O. Apaydın	Balıkesir A. A. Bolak	Bursa A. Türkel
Çanakkale Ş. İnan	Diyarbakır H. Gündoğan	Erzincan H. Atabeyli	Erzurum A. Şenyurt
İzmir N. Kürşad	Kayseri T. Feyzioğlu İmzada bulunamadı	Konya H. C. Yılmaz İmzada bulunamadı	Maraş E. Kaplan İmzada bulunamadı
Mardin E. K. Aybar	Rize E. Y. Akçal	Sakarya M. Gürer İmzada bulunamadı	Trabzon A. Ş. Ağanoğlu
		Trabzon E. Dikmen	

Maraş Milletvekili Enver Kaplan'ın teklifi

Mehmetoğlu 1308 doğumlu Murat Eşi Arife Kozok'a vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — Birinci Cihan Harbinde Kafkas Cephesinde, er olarak iştirak ettikten sonra gösterdiği yararlık ve kahramanlıkların mukabil subaylık rütbesine yükselen, Aziziye'nin Kılıç Mehmet Köyünden Mehmetoğlu 1308 doğumlu, Murat merhumun hayattaki tek varlığı olan Arife Kozok'a hayatta bulunduğu müddetçe vatani hizmet tertibinden ayda (500) lira maaş bağlanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımını takibeden aybaşından itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Maliye Bakanı yürütür.

Bütçe ve Plân Komisyonunun değişikliği

Mehmetoğlu 1308 doğumlu Murat eşi Arife Kozok'a vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — Birinci Cihan Harbinde, emsaline nazaran üstün başarı gösteren, Aziziye'nin Kılıç Mehmet Köyünden Mehmetoğlu 1308 doğumlu ölü Murat eşi Arife Kozok'a hayatta bulunduğu müddetçe vatani hizmet tertibinden ayda (350) lira maaş bağlanmıştır.

MADDE 2. — Teklifin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Teklifin 3 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.